

den, da kun at bruge den til en bestemt Ting. Der mangler nu kun, at hans Vælgere ogsaa gøre den samme Svigtning; saa er der opnaaet en stor Enighed i Bælumkredsen igen, og vi kunne ikke mere henvisse til Modsetningsforholdet der. Jeg skal nu ikke opholde mig længere derved, men afvente Sagens nærmere Gang, idet det ganske vist interesserer mig meget at se, hvorledes denne Kreds, som det synes er kommet noget forud for sin Tid, vil komme til at stille sig. Denne Kreds havde jo glemt Grundloven, som vi skulle elske, og til hvilken vi skulle bekende vor Kærlighed. Det lod til, som man havde glemt det derovre og havde fortabt sig i Ol og Brændevin. Det kan nu være, man kan rette sig i den Henseende, og at Bekendelsen kan komme fra dens Læber. Med Hensyn til de øvrige Ting vil jeg bemærke lige overfor det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), at han fik det Udtryk, der var brugt af mig om Kjøbenhavneriet, lavet om saaledes, at det skulde betegne Frasald fra Venstres gamle Standpunkt. Jeg synes nu, det til Overflod er bevisst, at det Standpunkt, man staar paa i denne Sag, er ikke noget Frasald fra Venstres gamle Politikk. Det kan til Nød siges at være en videre Udvikling af Tanker, som have ligget for Venstre gennem hele Toldbehandlingen. Det er det allerhøjeste, man i den Henseende kan sige. Men det ærede Medlem er naturligvis sikker i sin Sag, hvad der gav sig Udtryk derhen, at han taler om, at man havde forladt de gamle, som stod paa det rigtige Standpunkt. Ja, man kunde dog maaske ogsaa sige, at der vel nok er mange Sager, hvor det var godt, om vi unge forlode de gamle Standpunkter, idet de sandelig ikke i alle Punkter have været gode. Naar vi skulle til at gennemgaa det ærede Medlems politiske Historie, vil der saaledes være meget, som man kommer til at lære de unge, at vogte sig for at gaa de Veje, som det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) har gaaet. Naar jeg brugte Udtrykket Kjøbenhavneri, brugte jeg det for at betegne en Tendens, som jeg synes at have sporet til at lade sig udelukkende bestemme til, om man vil have med en Sag at gøre eller ikke, af Kjøbenhavnske Hensyn. Jeg hævdede her, at de eneste, der med nogen stellig Grund have kunnet give sig til at hyle over Olstatten, det skulde være nogle Kjøbenhavnerne, som havde vænnet sig til en bestemt Levemaade, hvor man konsumerer en Del bagerisk Ol, og jeg sammenlignede det med det Hyl, som kom den Gang, der var Tale om at stotte Landbruget ved at værne vort Smør imod den

fasteste Konkurrence, som fremkom ved et Produkt, som kaldte sig med Smørrets Navn. Jeg sammenlignede det med hinanden og betegnede det med Udtrykket „Kjøbenhavneri“. Jeg synes i det hele, at man meget ofte, saa snart der er en lille Smule, som specielt kan komme Landbruget til Gode, enten det mindre eller det større, ser Mennesker, der vise en Opfindsomhed, der er ganske mageløs til at finde Grunde for, at man endelig for Guds Skyld ikke maa gaa med til saadanne Reforme, der kun kunne gavne disse Mennesker. Man er blevet saa vant til, at Landbruget her i Landet, baade det mindre og det større, kan taale alt, det skal lide alt, og det skal finde sig i alt. Saa snart man skal tale om store, almindelige Principper, kommer man altid til at gaa i en Retning, der er i Disfavor af Landbruget, og det var ogsaa til Dels det, jeg betegnede som Kjøbenhavneri. Vi lide alt for meget under det. Naar man taler om Landarbejdernes og Kjøbstadarbejdernes Solidaritetsfølelse, saa kan dette Begreb jo være meget fint, og det er vel muligt, at der paa enkelte Punkter er en saadan Solidaritetsfølelse tilstede, men det skulde da være mærkeligt, om Landarbejdere og Bjarbejdere i Danmark skulde fuldstændig føle sig som eet og sige: Hvad der er godt for den ene, er ogsaa godt for den anden. Nej, deres Interesser ere i mange Punkter fuldstændig forskellige fra hinanden; saa denne Prædiken om, at Befolkningens Interesser paa Landet og i Byerne falder sammen, giver jeg ikke noget for. Naar Bjarbejdere leve godt af den Beskyttelse, som Landbruget skal betale, saa skulde det dog være underligt, om Bjarbejderen ikke skulde være glad ved den Beskyttelse, i Kraft af hvilken han tjener en forholdsvis høj Dagløn, men den mindre Landbruger og smaa stillede paa Landet skulde sandelig ikke være saa glade ved, at de blive trukne op med Hensyn til den Slags Ting, saa der er vist ikke den absolute Enstemmighed paa dette Punkt mellem Landarbejdere og Bjarbejdere. Det kan paa mange Punkter ikke være anderledes end, at der maa komme en Modsetning mellem Landarbejderen og Bjarbejderen, og det bliver saa selvfølgelig vor Opgave at søge at veje de Ting saa retfærdig mod hinanden som muligt, og jeg kunde for saa vidt, hvis det var en Sag, i hvilken man stillede sig saaledes, at man sagde: Ja, men nu maa I indrømme, at hvis man gaar ind paa dette, saa bliver det særlig til Gavn for Landarbejdere, de smaa Husmænd og til Dels Gaardmændene og saa forlange vi til Gengæld noget andet og saa stille vi noget andet op; ville I saa være med til at